

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

w sprawie **J.H.**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2017 r.,

skargi obrońcy oskarżonego, na wyrok Sądu Okręgowego w B.

z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt VII Ka (...),

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w C.

z dnia 14 listopada 2016 r., sygn. akt II K (...),

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania na podstawie art. 539a § 2 k.p.k.

postanowił:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć oskarżonego J.H. .**

UZASADNIENIE

J.H. został oskarżony o to, że „w bliżej nieustalonej dacie w lutym 2015 roku w S., woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz z góry powziętym zamiarem doprowadził J.M. do niekorzystnego rozporządzenia własnymi pieniędzmi w kwocie 40.000,00 złotych w ten sposób, że wprowadził ją w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartych umów kupna sprzedaży ciągnika siodłowego marki D. nr rej. (...) oraz wózka widłowego marki S. bowiem wskazaną kwotę pieniędzy przyjął zaś pojazdów pokrzywdzonej nie wydał”,

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w C. wyrokiem z dnia 14 listopada 2016 r., sygn. akt II K (...), na mocy art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. uniewinnił J.H. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Apelację od tego wyroku wywiódł na niekorzyść oskarżonego prokurator, zarzucając „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, polegający na nieprawidłowej ocenie zeznań świadków J.M. oraz P.M. i przyjęciu ich za niewiarygodne i niewłaściwej ocenie wniosków opinii biegłego z zakresu badania wieku dokumentów oraz bezkrytycznego zawierzenia częściowo sprzecznym z zasadami logiki wyjaśnieniom oskarżonego, czego konsekwencją było uznanie, iż oskarżony nie dopuścił się zarzucanego mu czynu i wydanie wyroku uniewinniającego, podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosków przeciwnych, czego prawidłową konsekwencją powinno być uznanie winy oskarżonego”.

Oskarżyciel publiczny wniosł również o dopuszczenie dowodów:

- a) z dostarczonego przez pokrzywdzoną J.M. w dniu 29.11.2016 r. zapisanego na płycie CD-R nagrania rozmowy – na okoliczność potwierdzenia jej zeznań o podejmowanych przez oskarżonego próbach zwrotu środków pieniężnych, potwierdzenia, iż zawarta przez oskarżonego umowa była za jego wiedzą i zgodą sporządzona w części przez inną znaną mu osobę w różnym czasie oraz na okoliczność świadomości oskarżonego o konieczności zwrotu pokrzywdzonej środków pieniężnych,
- b) z ponownego przesłuchania pokrzywdzonej J.M. – na okoliczność podejmowania przez osoby związane z oskarżonym prób polubownego zakończenia sporu i spłaty wierzytelności w ratach.

Prokurator domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Apelacja okazała się skuteczna, bowiem Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt VII Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i sprawę J.H. przekazał Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

Od powyższego wyroku skargę, o której mowa w art. 539a k.p.k., wniosła obrońca oskarżonego, zarzucając naruszenie art. 437 § 2 „k.p.c.” (tak w oryginale)

poprzez uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, mimo nieistnienia konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.

Skarżąca zwróciła się o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt VII Ka (...), i przekazanie sprawy J.H. temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga chociaż dopuszczalna (akt oskarżenia w tej sprawie wniesiono do sądu 31 grudnia 2015 r.), nie jest zasadna. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, zasadniczą przyczyną uchylenia przez Sąd Okręgowy wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania były wnioski płynące z przeprowadzonego na rozprawie odwoławczej, przedłożonego przez prokuratora dowodu (oskarżyciel nie mógł zaoferować go Sądowi *meriti*) w postaci zapisu rozmowy z udziałem oskarżonego. Według Sądu Okręgowego, rozmowa ta dotyczy ściśle okoliczności czynu będącego przedmiotem postępowania i jej treść każe przyjąć, że jest dowodem doniosłym, bowiem podważa wyjaśnienia oskarżonego, które stały się podstawą poczynionych przez Sąd Rejonowy kluczowych dla rozstrzygnięcia ustaleń faktycznych. Powoduje to, iż materiał dowodowy, po jego uzupełnieniu, będzie wymagał ponownej analizy przez Sąd Rejonowy. Sąd odwoławczy zalecił temu Sądowi powtórzenie postępowania dowodowego, w szczególności przeprowadzenie na rozprawie dowodu z zapisu audiofonicznego znajdującego się na płycie CD-R oraz ponowne przesłuchanie oskarżonego i pokrzywdzonej, w tym na okoliczność przedmiotowych nagrań. Zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd *meriti* ma poddać wszechstronnej analizie, poczynić szczegółowe ustalenia faktyczne i wydać stosowne orzeczenie.

Powyższy wywód pozwala przyjąć, że uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania nastąpiło nie z powodu uznania, iż jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości (w postępowaniu pierwszoinstancyjnym przesłuchano 15 świadków, których, jeśli pominąć pokrzywdzoną, nie nakazano ponownie przesłuchać), ale z innej przyczyny. Chociaż Sąd Okręgowy zastrzegł, że przeprowadzony przezeń dowód nie

przesądza, że oskarżony dopuścił się czynu w takim kształcie, w jakim zarzucił mu to oskarżyciel publiczny, to najwyraźniej przyjął, że możliwość taka rysuje się realnie, w sytuacji, gdy w świetle wspomnianego dowodu istnieją poważne wątpliwości co do prawidłowości poczynionej przez Sąd *meriti* oceny dowodów i ustaleń faktycznych. Jest zatem widoczne, że wydając rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy miał na uwadze treść art. 454, który w § 1 zakazuje sądowi odwoławczemu skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji. Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. m.in. w wypadku wskazanym w art. 454 k.p.k. może nastąpić uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Niezależnie od tego trzeba zauważyć, że skarga w znacznej części przedstawia argumenty, które nie mają znaczenia dla oceny prawidłowości wyroku wydanego przez Sąd odwoławczy. W szczególności wskazują na trafność stanowiska Sądu I instancji i podkreślają, że zeznania pokrzywdzonej uznał za niewiarygodne z uwagi na „wewnętrzną sprzeczność, niezgodność z logiką i doświadczeniem życiowym oraz sprzeczność z pozostałym, materiałem dowodowym”. Natomiast w odniesieniu do wspomnianego zapisu rozmowy obrońca wskazała, że oskarżyciel publiczny domagał się przeprowadzenia dowodu „na podejmowane przez oskarżonego próby spłaty wierzytelności w ratach, sugerując, że strony łączył stosunek pożyczki”. Jest to jednak spłyceciem wniosku prokuratora, który niewątpliwie zmierzał do wykazania, że treść nagranej rozmowy wspiera odrzuconą przez Sąd Rejonowy wersję pokrzywdzonej, podważa zaś wersję oskarżonego. Nie jest natomiast jasne, dlaczego obrońca uważa, że zaskarżony wyrok otwiera możliwość rozpatrywania sprawy w sposób wykraczający poza zarzut opisany w akcie oskarżenia, w konsekwencji otwiera możliwość skazania oskarżonego „niekoniecznie za czyn zarzucany aktem oskarżenia”. Trzeba wszak przyjąć, że właściwemu sądowi znane są obowiązujące przepisy postępowania. Jeżeli natomiast obrońca podnosi, że „zdaniem oskarżonego Sąd odwoławczy winien był w pierwszej kolejności dokonać oceny, czy przeprowadzenie tego dowodu jest w ogóle dopuszczalne i czy może on być podstawą dalej czynionych ustaleń co do odpowiedzialności prawnokarnej oskarżonego”, to należy wskazać, że skoro Sąd Okręgowy wspomniany dowód

przeprowadził (odsluchiwał na rozprawie nagranie rozmowy) i ocenił jego znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, to w powyższych kwestiach zajął pozytywne stanowisko. Skarga nie zawiera zaś argumentów je podważających, np. wykazujących niedopuszczalność przeprowadzenia dowodu.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.

as